

ласкаво
просимо!

公益財団法人 海外子女教育振興財団

2	п е р е д м о в а	はじめに
3-4	П е р ш и й д е н ь у ш к о л і	はじめの日
5-6	О б о в'я з к о в о з а п а м'я т а й т е ц і к о р и с н і в и р а з и	これだけはおぼえて
7-8	Б у д і в л я ш к о л и / л ю д и	学校の場所・人
9-10	М о я ш к о л а	わたしの学校
11-16	Р о з к л а д / К л а с н и й п р е д м е т	学校の時間・科目・授業
17-18	Р е ч і	持ちもの
19-20	У к л а с і (с л о в а, я к і ч а с т о г о в о р и т ь в ч и т е л ь)	先生がよく言う言葉
21-22	Ш к і л ь н и й о б ї д	給食の時間
23	П р и б и р а н н я	清掃の時間
24-25	н о м е р	数
26-28	н о м е р / п о г о д а / д е н ь / м і с я ц ь	身のまわりの言葉
29-35	Д о о п і к у н і в д і т е й	保護者の皆様へ

Ми впевнені, що ви збентежені своїм раптовим
прибуттям до Японії. Під час навчання в японській школі
у вас можуть виникнути труднощі. Проте оточуючі
завжди допоможуть. Коли ви звикнете до життя в Японії,
ви потроху зможете розуміти і говорити японською. Ми
підтримаємо вас, щоб ви могли знайти багато друзів і
насолюдовуватися життям в Японії.

We are sure you are bewildered by your sudden arrival in Japan.

You will probably have many difficulties when you study at a Japanese school.

However, people around you will always help you.

As you get used to life in Japan, you will be able to understand and speak Japanese little by little.

We will support you so that you can make many friends and enjoy your life in Japan.

急に日本に来ることになり、困惑していると思います。

あなたが日本の学校で勉強する時、困ることも多いでしょう。

でも、周りの人が必ずあなたを助けてくれます。

生活に慣れてくるに従ってあなたは日本語を少しずつ理解し、話すことができるようになります。

あなたがお友達をたくさん作って、楽しい生活ができるよう、私たちは応援しています。

Перший день у школі		はじめの日	The first day at school
ウクライナ語	Вимова	日本語	英語
Доброго ранку.	Охайо годзаімас	おはようございます	Good morning.
Привіт.	Коннічіва	こんにちは	Hello.
Приємно познайомитись.	Хаджімемашьте	はじめまして	Nice to meet you.
Дякую.	Арігато	ありがとう	Thank you.
Вибачте.	Гоменнасай	ごめんなさい	I'm sorry.
Так.	Хай	はい	Yes.
Ні.	Ііе	いいえ	No.
може	Декіру	できる	can
не може	Декінай	できない	can not
добре	Йой	よい	good
погано	Варуй	悪い	bad
Будь ласка.	Дозо	どうぞ	Please.
я	Ваташі ва (га)	わたしは〔が〕	I
мій	Ваташі но	私の	my
мене	Ваташі о (ні)	私を〔に〕	me
Мене звати ～.	Ваташі но намае ва ХХ дес.	私の名前は～です	My name is ～.
Будь ласка, називайте мене ～.	Ваташі но кото о ХХ то йонде кудасай.	私のことは～とよんでください	Please call me ～.
Я з України.	Ваташі ва Укураіна кара кімашьта.	私はウクライナから来ました	I'm from Ukraine.
Мені подобається футбол.	Ваташі ва саккаа га скі дес.	私はサッカーが大好きです	I like soccer.
Де туалет?	Тойре ва доко дес ка?	トイレはどこですか？	Where is the restroom?
Можна мені в туалет?	Тойре ні ітте мо ій дес ка?	トイレに行ってもよいですか？	May I go to the restroom?
ХХ сенсей - мій класний керівник.	Ваташі но сенсей ва ХХ сенсей дес.	私の先生は～です	"XXsensei" is my homeroom teacher.

У Японії ми називаємо вчителів «XX сенсей».	Ніхон де ва, ваташітачі ва сенсей о XX сенсей то йобімас.	日本では、私たちは先生を〇〇先生と呼びます。	In Japan, we call teachers "XXsensei".
Будь ласка, зателефонуйте моїй мамі.	Ваташі но окаасан ні денва о шьте кудасай	私のお母さんに電話をしてください	Please call my mom.
Зробіть карточку з номером! Покажіть пальцем номер телефону		<メモをしておこう！ 電話番号は指でさす>	Make a note! Point the phone number with your finger
Номер телефону (домашній)	Іе но денва банго	家の電話番号	Phone number (my home)
Номер телефону (моя мама)	Окаасан но денва банго	お母さんの電話番号	Phone number (my mom)
Номер телефону (мій тато)	Отоосан но деннва банго	お父さんの電話番号	Phone number (my dad)
моя домашня адреса	Іе но джюшьо	家の住所	my home address

Обов'язково запам'ятайте ці корисні вирази

Be sure to remember only these expressions

これだけはおぼえて！

ウクライナ語	Вимова	英語	日本語
Вибачте (звертання)	Сумімасен	Excuse me.	すみません（よびかけ）
туалет	Тойре	restroom/ toilet	トイレ
ванна кімната/ванна		bathroom/washroom	
Я майже не розмовляю японськи.	Ніхонго га амарі ханасем асен.	I can't speak Japanese well.	日本語があまり話せません
я не розумію.	Вакарімасен.	I don't understand.	わかりません
Не знаю.	Шірімасен.	I don't know.	知りません
Будь ласка, допоможи мені.	Таскете кудасай.	Please help me.	助けてください
Що це?	Коре ва нані?	What's this?	これはなに？
Чи можу я подзвонити мамі?	Окаасан ні денва шьте мо ій дес ка?	May I call my mom?	お母さんに電話してもいいですか？
Я загубився.	Майотте шімаімашьта.	I'm lost.	まよってしまいました
Я загубив ручку.	Баташі но пен о накушім ашьта	I lost my pen.	わたしのペンをなくしました
Що тут написано?	Нанте кайте арімас ка?	What does it say?	なんて書いてありますか？
Що сказав учитель?	Сенсей ва нанте ітта но?	What did the teacher say?	先生はなんて言ったの？
Будь ласка, говоріть повільно.	Юккурі ханашьте кудасай	Please speak slowly.	ゆっくり話してください
Будь ласка, скажіть це ще раз.	Мо ічідо ітте кудасай	Please say that again.	もう一度言ってください
Вибачте?	Мо ічідо ітте куреру?	Pardon me?	もう一度言ってくれる？

Обов'язково запам'ят
айте ці корисні вирази

これだけはおぼえて！

Be sure to remember
only these
expressions

ウクライナ語	Вимова	日本語	英語
Що?	Нані?	なに？	What?
куди?	Доко?	どこ？	Where?
Чому?	Надзе?	なぜ？	Why?
Коли?	Іцу?	いつ？	When?
ВООЗ?	Даре?	だれ？	Who?
Як?	Донойоні?	どのように？	How?
Котра година?	Нанджі?	なん時？	What time?
Скільки?	Ікуцу?	いくつ？	How many?
це / цей	коре / коно	これ・この	this
те / той	аре / ано	あれ・あの	that
Що мені робити (зараз / пі сля цього)?	Ваташі ва (іма / цугі) нані о суреба ій?	私は（今/次）なにをすれ ばいい？	What should I do (now/next)?
Куди мені йти (зараз / післ я цього)?	Ваташі ва (іма / цугі) доко н і ікеба ій?	私は（今/次）どこに行け ばいい？	Where should I go (now/next)?
Як це пишеться?	Соре ва доо каку но?	それはどう書くの？（つづ りを聞く）	How do you spell it?
Я голодний.	Онака га суйта.	おなかがすいた	I'm hungry.
Я хочу пити.	Нодо га кавайта.	のどがかわいた	I'm thirsty.
Я хворий. Мені недобре.	Кібун га варуй.	気分が悪い	I'm sick. I am not feeling well.
У мене болить голова.	Атама га ітай.	頭がいたい	I have a headache.
У мене болить живіт.	Онака га ітай.	おなかがいたい	I have a stomachache.

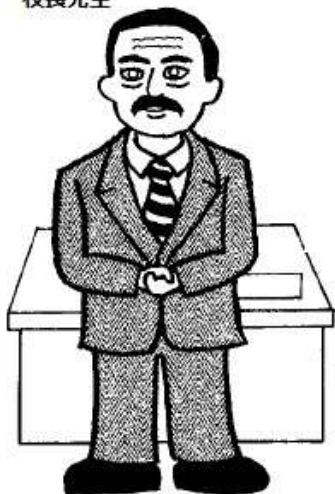
Будівля школи / люди		学校の場所・人	School location / people
ウクライナ語	Вимова	日本語	英語
верхній поверх	уе но кай	上の階(かい)	upstairs
нижній поверх	шьта но кай	下の階	downstairs
перший поверх	іккай	1 階	first floor
другий поверх	нікай	2 階	second floor
третій поверх	сангай	3 階	third floor
підвал	чка	地下	basement
класна кімната	кьошіцу	教室	classroom
домашня кімната	хому руму	ホームルーム	homeroom
спортзал	тайікукан	体育館	gym
роздягальня	коішіцу	更衣室（着替えるための部屋）	changing room
кабінет медсестри	хокеншіцу	保健室	nurse's room
клас природничних наук	рікашіцу	理科室	Science room
музичний клас	онгакушіцу	音楽室	music room
художній клас	дзукошіцу	図工室	Art room
бібліотека	тошьошіцу	図書室	library
кафетерій	ранчі руму	ランチルーム	cafeteria
шкільний майданчик	котей	校庭	playground
учительська	шьокуіншіцу	しょくいん室	staffroom
офіс	джімушіцу	じむ室	office
кабінет директора	кочьошіцу	校長室	principal's office
бюро знахідок	отошімоно / васуремоно о кіба	落とし物・わすれ物 おき場	lost and found
туалет	тойре	トイレ	restroom
чоловічий туалет	данші тойре	男子トイレ	Boys(B) / Gentlemen
жіночий туалет	джьоші тойре	女子トイレ	Girls(G) / Ladies

директор школи

Кочьо сенсей

principal

校長先生

заступник директора

Фукукочьо сенсей

vice principal

副校長先生

вчитель

сенсей

teacher

先生

секретар

Джіму шюджі

secretary

事務主事

медсестра

Хокен но сенсей

nurse

保健の先生

завгосп

Йому шюджі

custodian

用務主事

Моя школа
わたしの がっこう
わたшіно гакко

спортзал
тайікукан
たいいікан

центральный вхїд
генкан
げんкан

басейн
пуру
プール

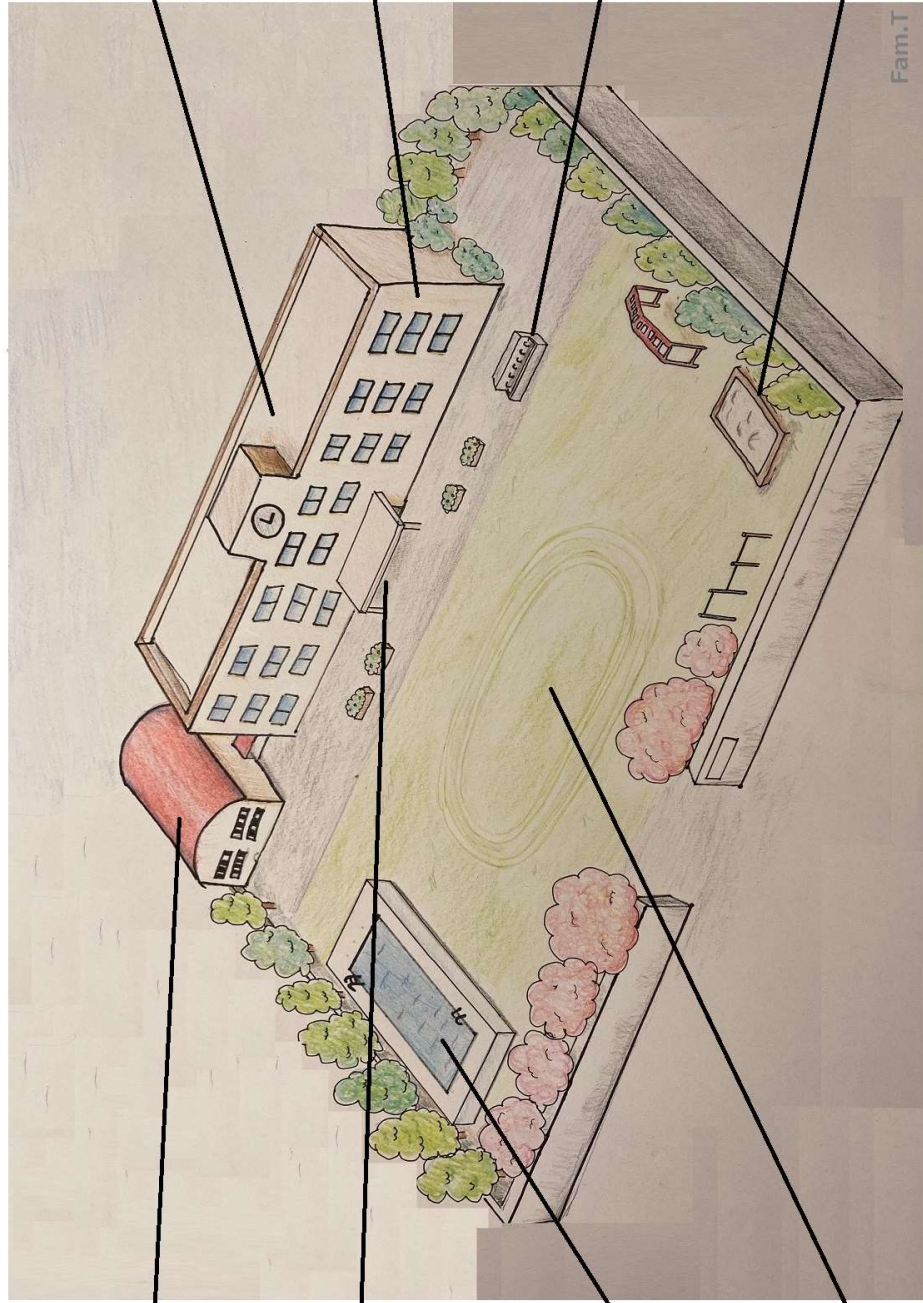
шкільний
майданчик
котей
こうてい

Моя школа
окуджьо
окуじょう

будівля школи
кошы
こうしや

рукомийники
теарайба
てあらいば

пісочниця
сунаба
すなば

Що то?
Аре ва нан дес ка?
あれは なんですか?

То спортзал.
тайікукан дес.
たいіікан です

Де знаходиться
музичний клас?
онгакушіцу ва
доко ні арімас ка?
おんがくしつは
どこですか?

Це на 2-му поверсі.
Соре ва нікай ні арімас.
2かい です

класна кімната, клас

教室 кьошіцу

стеля

ceiling (てんじょう) тенджьо

двері

door (ドア) доа

карта

map (地図)

чідзу

стіна

wall (かべ)

годинник

clock (かけ時計)

какедокей

дошка

whiteboard

(白板) дошка

книга

book

(本)

хон

письмовий стіл

desk (つくえ)

цкуе

вікно

window

(まど)

мадо

книжкова полиця

bookshelf

(本だな) хондана

поверх

floor (ゆか) юка

стілець

chair (いす) ісу

<День у початковій школі 1-6 класи (приклад типового розкладу)>

- Японські школи працюють з понеділка по п'ятницю. Школа не працює по суботах, неділях, та у святкові дні.

8:00 Йдемо до школи

До школи йдуть пішки, визначеною дорогою (шкільним маршрутом).

Діти, які живуть поряд, можуть збиратися разом і йти до школи групою. У приміщенні школі обов'язково перевзуються у змінне взуття.

8:30 Ранкова лінійка

Оголошується розклад, плани на день.

Іноді співають пісню.

Уроки

Для деяких уроків треба переходити у спеціалізований кабінет.

12:30 Обід

Чергові учні роздають усім шкільні обіди.

Прибирання

Учні усі разом прибирають у класі та в інших шкільних приміщеннях.

Під час довгої обідньої перерви учні граються у класі чи на майданчику.

Уроки

14:45 Лінійка

Учні записують у щоденник повідомлення і домашнє завдання.

Вдома батьки повинні перевірити повідомлення у щоденнику.

15:15 Повертаємося додому

Учні повертаються разом з друзями.

Час закінчення уроків може змінюватися залежно від дня тижня.

Після школи діти мають повернутися додому, і лише після цього можуть знов зібратися щоб разом погуляти.

- Підручники та зошити щодня кладуть у шкільні ранці і забирають додому.

- Спортивний одяг і взуття, фарби тощо зберігаються у відведеному місці в класі.

<Предмети, що вивчаються у початковій школі (приклад)>

- У початковій школі класний керівник викладає більшість предметів.
Вчитель і класний кабінет можуть змінюватися залежно від предмета.

Японська мова
Суспільствознавство
Математика
Природознавство
Музика
Мистецтво та ремесло
Фізична культура
Англійська мова (заняття іноземними мовами)
Заняття в класі

Побутове господарство (5 та 6 класи)
Навчаються готувати їжу і шити, дізнаються про життя в цілому.
Життєве середовище (1 та 2 класи)
Дізнаються про природу та суспільство.
Інтегроване навчання (3, 4, 5, 6 класи)
Учні обирають самі об'єкт вивчення і досліджують та вивчають його.
Моральне виховання
Навчаються цінувати життя і бути уважним до інших.

<One day of elementary school (schedule) (example)>

- Japanese schools are available from Monday to Friday. School is closed on Saturdays, Sundays and public holidays.

Around 8:00, go to school

- We will walk to the school through the designated road (school route).
- There is also a school where children near the house get together and go to school as a group.
- When you arrive at school, change to slippers.

Around 8:30 Morning meeting

- I will talk about today's schedule.
- Sometimes we all sing a song.

Class

- Depending on the class, some subjects may move from one classroom to another.

Lunch around 12:30

- The school lunch duty distributes the school lunch to everyone.

Cleaning

- We will clean the classrooms and schools together.
- During the long breaks of lunch, we play in the school playground and classrooms.

Class

Around 14:45 Return party

- Write your schedule and homework in the contact book. After returning home, I will check it.

Around 15:15 commute to school

- I'm going home with my friends.
 - The time to leave school varies depending on the grade and day of the week.
 - After returning home once, I go out to play.
-
- Textbooks and notebooks are put in school bags and taken home every day.
 - Keep gym clothes, gym shoes, paints, etc. in the designated place in the classroom.

<Courses learned in elementary school (example)>

- In elementary school, the homeroom teacher teaches most subjects.

The teacher and classroom may change depending on the subject.

Japanese language

Social studies

Mathematics

Science

Music

Art and handicraft

Physical education

English (Foreign languages activities)

Classroom activities

Home economics (5th and 6th grade)

Learn how to cook and sew and learn about life as a whole.

Living environment studies (1st and 2nd grade)

Learn about nature and society around you.

Integrated studies (3rd, 4th, 5th, 6th grade)

Find, investigate, and learn your own challenges from your surroundings.

Moral education

You will learn how to value life and how to be considerate of others.

<小学校の1日（スケジュール）（例）>

・日本の学校があるのは、月曜日から金曜日です。土曜日・日曜日・祝日は学校はお休みです。

8：00頃 登校

学校へは決められた道（通学路）を歩いていきます。

家の近い子どもたちが集まって、集団で登校する学校もあります。

学校についたら、上履きに履き替えます。

8：30頃 朝の会

今日の予定などを話します。

みんなで歌を歌うこともあります。

授業

授業によっては教室を移動する教科もあります。

12：30頃 給食

給食当番がみんなに給食を配ります。

掃除

みんなで教室や学校の掃除をします。

お昼の長い休み時間には、校庭や教室で遊びます。

授業

14：45頃 帰りの会

連絡帳に、予定や宿題を書きます。家に帰ってから、確かめます。

15：15頃 下校

友達と帰ります。

学年や曜日によって下校時間が違います。

一度家に帰ってから、外に遊びに行ったりします。

・教科書やノートは、毎日、ランドセルに入れて家へ持ち帰ります。

・体操着や、体育館シューズ、絵具などは、教室の決められた場所のおいておきます。

<小学校で習う科目（例）>

- ・小学校では、担任の先生がほとんどの教科を教えます。
教科によって、先生や教室が変わることがあります。

Japanese language

Social studies

Mathematics

Science

Music

Art and handicraft

Physical education

English (Foreign languages activities)

Classroom activities

Home economics (5, 6 年生)

料理や縫い物のやり方や、生活全体について学びます。

Living environment studies (1, 2 年生)

身近な自然や社会について学びます。

Integrated studies (3, 4, 5, 6 年生)

身の回りやの中から、自分の課題をみつけ、調べ、学びます。

Moral education

生命を大切にする心や、他人を思いやる心を学びます。

Речі	Вимова	持ちもの 日本語	Belongings 英語
ウクライナ語			
Речі, якими користуються весь час		○いつも使うもの	Things that use all the time
підручник	кьокашьо	教科書	textbook
зошит	ното	ノート	notebook
олівець	емпіцу	えんぴつ	Pencil
Ми часто використовуємо олівець під назвою «HB або B».		「HBまたはB」というかたさのえんぴつをよく使います。	We often use a pencil called "HB or B".
Приготуйте близько 5 олівців.		5本程度用意する。	Prepare about 5 pencil.
червоний олівець	ака емпіцу	あかえんぴつ	red pencil
пенал	фудебако	筆箱	Pencil case
підстругачка	емпіцу кедзурі	えんぴつけずり	pencil sharpener
механічний олівець	шяпу пеншіру	シャープペンシル	mechanical pencil
стирачка	кешігому	消しゴム	eraser
кольорові олівці	іро емпіцу	色えんぴつ	colored pencils
олійні пастелі	крейон	クレヨン	Crayon
алкогольний маркер	маджіку	マジック	marker
Іноді його називають «іменною ручкою», бо використовують для підписування усього шкільного приладдя.	нему пен	ネームペンということも	Sometimes called “ name pen”.
кулькова ручка	бору пен	ボールペン	pen
лінійка	моносаші	ものさし	ruler
ножиці	хасамі	はさみ	scissors
степлер	хочікісу	ホチキス	stapler
скотч	серотепу	セロテープ	scotch tape (sellotape)
клей / клей-паличка	норі	のり	glue / glue stick
циркуль	компасу	コンパス	compass
шкільний ранець / рюкзак	рандосеру	ランドセル	School bag ・ Backpack
сумка	тесаге кабан	手提げかばん	Handbag
Речі, які використовують на окремих уроках з певних предметів		○教科や学年によってじゅんびするもの	things that change depending on the subject and grade)
глина	нендо	ねん土	clay
фарби	еногу	絵の具	paint
зубило	цьококуто	彫刻刀	chisel
циркуль	компасу	コンパス	compass
трикутник	санкаку джьогі	三角定規	Set square
транспорт	бундокі	分度器	Protractor

словник	джішью	辞書	dictionary
японської мови	кокуго	国語	Japanese
ієрогліфів	каннджі	漢字	Chinese characters
англійської мови	ейго	英語	English
приладдя для каліграфії	шюджі догу	習字道具	Tools for calligraphy
піаніка	кембан хамоніка	鍵盤ハーモニカ	Keyboard harmonica
флейта	рікода	リコーダー	Rekorder
швейний набір	сайхо догу	裁縫道具	Sewing set
косинка	санкакукін	三角巾	Triangular kerchief
фартух	епрон	エプロン	Apron
спортивний костюм	тайікугі	体育着	Gym clothes
червоно-біла спортивна шапка	акашіробо	赤白帽	red-white cap
торбина для спортивного одягу	тайікугі букуро	体育着袋	Gym clothes bag
кухарський халат	кюшьюкугі	給食着	Lunch clothes
торбина для обіду (серветка з тканини, маска)	кюшьюку букуро (ранчюн матто, маску)	給食袋 (ランチョンマット・マスク)	Lunch bag(place mat ・ mask)
кімнатне взуття	увабакі	上履き	Indoor shoes
спортивне взуття	ундогуцу	運動靴	Athletic shoes
взуття для спортзалу	тайікуканбакі	体育館履き	Gymnasium shoes
учнівське посвідчення	гакусеішью	学生証(がくせいしょう)	student ID

Напишіть своє ім'я на всіх своїх речах.		持ちもののすべてに、自分の名前を書きましょう。	Write your name on all your belongings.
Речі можуть відрізнятися залежно від класу та школи.		持ちものは学年や学校によって、使うものがちがうことがあります	Belongings may differ depending on the grade and school.
У п'ятницю принесіть додому спортивний одяг та кімнатне взуття та виперіть / вимийте їх вдома.		体育着や上履きは、金曜日に持って帰って、家で洗うようにします。	Bring your gym clothes and indoor shoes home on Friday and wash them at home.
Нічого страшного, якщо ви не можете приготувати все відразу. Ви також можете взяти приладдя напрокат у школі.		すぐに用意できなくても大丈夫です。学校で借りることもできます。	It is okay if you cannot prepare it immediately. You can also rent it at school.
Якщо ви щось забули вдома, одразу повідомте вчителя.		忘れてしまったら、すぐに先生に伝えましょう。	If you forget it, let the teacher know immediately.

У класі (слова, які часто говорять вчитель)

先生がよく言うことば words often said by the teacher

ウクライナ語

Вимова

日本語

英語

Чудово!

Субарашій!

すばらしい!

wonderful!

Молодець.

Оміготи.

おみごと

Well done

Хороша робота.

Йоку декімашья.

よくできました

Good job

Добре.

Ій ва не.

いいわね

Good

Ти добре постарався.

Йоку гамбатта не.

よくがんばったね

You did your best.

Ти старався.

Гамбатта не.

がんばったね

You did your best.

Дуже добре написано.

Тотемо йоку какемашья не.

とてもよく書きました

You wrote it very well.

Не бігай!

Хашіранайде!

走らないで!

Don't run! ..

Припиніть розмови!

Ошябері шінайде!

おしゃべりしないで!

Don't talk! It was

Тихо!

Шідзукані шьте!

しずかにして!

Be quiet! ..

Підійди сюди.

Коччі е кіте

こっちへ来て

Come over here

Не можна!

Даме!

ダメ!

No good!

Увага!

Чюмоку!

注目!

attention! ..

Ви готові?

Йоі ва ій дес ка?

用意はいいですか?

Are you ready? Twice

Ви зрозуміли?

Вакарімашья ка?

わかりましたか?

Did you understand? ..

Хтось знає відповідь?

Даре ка котае га вакарімас ка?

だれか答えがわかりますか?

Does anyone know the answer? It was

У вас є запитання?

Шіцумон ва арімас ка?

質問はありますか?

Do you have any question? ..

Є ще хтось?

Хока ні даре ка іру?

ほかにだれかいる?

Is there anyone else? ..

Закінчили?

Оватта?

終わった?

finished? ..

Закінчили.

Оватта.

終わった

finished

Ще ні.

Мада.

まだ

not yet

Покладіть олівець.

Емпіцу о ойте

えんぴつを置いて

Place a pencil

Будь ласка, (візьміть один с обі, а потім) передайте це п о нялв

Коре о (ічімай тотте ц угі ні) мавашьте кудас ай.

これを (1枚取って次に) まわしてください

Please turn this (take one and then).

Уважно слухайте.

Йоку ханаші о кійте.

よく話を聞いて

Listen carefully

Прочитайте підручник.

Кьокашьо о йонде.

教科書を読んで

Read the textbook

Відкрийте сторінку 30.	Санджю пейджі о аке те.	30ページを開けて	Open page 30
Подивіться на номер 2 на сторінці 20.	Ніджю пейджі но нібан о міте.	20ページの2番を見て	Look at number 2 on page 20.
Повторіть за мною.	Ітта торі курікаешьте.	言ったとおりくり返して	Repeat as I said.
Наступний будь-ласка.	Цугі дозо.	次、どうぞ	Next, please.
Підніміть руку.	Те о агете.	手をあげて	Raise your hand
Встаньте.	Татте	立って	Standing
(Не зупиняйтеся) Продовжуйте	(Томаранайде) цудзукете	(止まらないで) 続けて	(Don't stop) Continue
Підніміть голову.	Као о агете	顔を上げて	Raise your face
Давай, подумай.	Са, кангаете	さあ、考えて	Come on, think about it.
Подивіться на дошку.	Кокубан о міте	黒板を見て	Look at the blackboard.
Не чути.	Кікоенай	聞こえない	Inaudible
Скажи це голосніше.	Мотто окіна кое де	もっと大きな声で	Say it in a louder voice.
Виконуйте (завдання).	(субекі кото о) шінасай.	(すべきことを) しろ	Do (what to do). It was
Виправте помилку.	Мачігай о наошінасай	まちがいを直さない	Correct the mistake.
Спробуй трохи більше впорядкувати те, що ти написав.	Кайта моно о мо скоші тоноете міте	書いたものをもう少し整えてみて	Try to arrange what you wrote a little more.
Спробуй ще раз.	Мо ічідо ятте міте	もう一度やってみて	Try it again.
На цьому все.	Ошімай дес	おしまいです	It's over.
Можете розходитись.	Кайсан	解(かい) 散(さん)	Solution
Іди за мною.	Цуйте кіте	ついてきて	follow me
Залишайся тут.	Коко ні інасай	ここにいなさい	Stay here
Сідайте.	Сватте	すわって	sit down
Станьте в ряд.	Рецу ні наранде	列にならんで	Along the line
пожежа	Каджі	火事	fire
навчальна евакуація	Хінан кунрен	ひなんくんれん	Evacuation Training
землетрус	Джішін	地(じ) 震(しん)	Ground quake
(На випадок землетрусу то що) Ховайтесь під парту!	(Джішін но токі надо) Цкуе но шьта ні хайтте!	(地震のときなど) つくえの下に入って!	(In the event of an earthquake, etc.) Go under the desk!
Давайте зостанемося в класі	Кьошіцу но нака ні імашьо.	教室の中にいましょう。	Let's be in the classroom.
Не рухайся (завми).	(Джітто) угоканайде	(じっと) 動かないで	Don't move (still)

Шкільний обід		給食の時間(昼ごはん)	Lunch time (lunch)
ウクライナ語	Вимова	日本語	英語
Ввічливе привітання перед початком їжі.	Ітадакімас.	いただきます	I'll enjoy having this
Дякую за обід	Гочісосама дешь та.	ごちそうさまでした	Thank you for the meal
Смачно!	Ойшій!	おいしい!	This is good!
Ланч-бокс, обід у коробці, який приносять з дому	Обенто.	お弁当	lunch box ・ lunch bag
Я більше не можу їсти	Мо табераремас ен.	もう食べられません	I can't eat anymore
Можна це не доїдати?	Нокошьте мо ій дес ка?	残してもいいですか。	Can I leave it?
Можна мені добавки?	Окаварі шьте мо ій дес ка?	おかわりしていいですか	May I refill it?
Що це за їжа?	Коно табемоно ва нан дес ка?	この食べ物は何ですか。	What is this food?
Я розлив це.	Кобошьте шімаім ашьта.	こぼしてしまいました。	I spilled it.
посуд	шьоккі	食器	Tableware
таця	обон	おぼん	tray
палички для їжі	хаші	はし	chop stick
ложка	спун	スプーン	spoon
обіднє чергування	кюшьоку тобан	給食当番	Lunch duty
кухарський халат	кюшьокугі	給食着	Lunch clothes
маска	маску	マスク	mask
серветка з тканини, простил ають на парту перш ніж поставити тацю з їжею	ранцьон матто	ランチョンマット	Place mat
столова ганчірка (протерти стіл і т.п.)	дай фукін	台ふきん	table towel
рис	гохан	ごはん	rice
хліб	пан	パン	Bread
основні страви	окадзу	おかず	Side dishes
молоко	гюню	牛乳	milk
локшина	менруй	麺類	noodles
візок для посуду	вагон	ワゴン	wagon

У японських школах подають «шкільний обід», і всі їдять одне й те саме.		日本の学校では、昼食は「給食」といって、みんなで同じものを食べます。	At Japanese schools, lunch is called "school lunch" and everyone eats the same thing.
Діти самі роздають їжу та прибирають посуд.		食事をくばったり、片づけたりすることも自分たちでやります。その仕事のことを	We also do our own meals and clean up. About that job
Це називається «обіднє чергування» і виконується по черзі.		「給食当番」といって、交代でやります。	It is called "lunch duty" and will be done in turn.
Якщо вас турбує незнайома їжа або у вас є алергія, скажіть про це вчителю.		初めて食べるものや、アレルギーの食品があつて心配な時は、先生にお話ししましょう。	What you eat for the first time and allergic foods If you are worried about it, let's talk to the teacher.
У середній школі (7-9 клас) замість шкільного обіду всі приносять ланч-бокс.		※中学校では、給食ではなく、お弁当の学校もあります。	At junior high school, there is also a lunch box school instead of school lunch.
Навіть якщо ви не розумієте мови - наслідуйте оточення.		ことがわからなくても、まわりのまねをして食べよう。	Even if you don't understand the language, imitate the people around you and eat.
Вперед!		がんばって！	go for it!

Прибирання ウクライナ語	Вимова	清掃の時間 日本語	Cleaning time 英語
Підмітати віником	хокі де хаку	ほうきではく	Sweep with a broom
Перенести парти	цкуе о хакобу	机をはこぶ	Hump the desk
Витерти парту	цкуе но уе о фуку	机の上をふく	Wipe on the desk
Помити підлогу	юка о фуку	床をふく	Wipe the floor
Викинути сміття	гомі о стеру	ごみを捨てる	Throw away the trash
віник	хокі	ほうき	broom
совок	чіріторі	ちりとり	dustpan
ганчірка	дзокін	ぞうきん	cleaning cloth
сміття	гомі	ゴミ	garbage
вивіз сміття	гомі сте	ゴミ捨て	garbage disposal
сміттевий бак	гомі бако	ゴミ箱	garbage can
Вимити з водою	мідзу фукі	水拭き	Wipe with water
Витерти насухо	кара фукі	空拭き	Wipe dry
горюче сміття	моеру гомі	もえるごみ	burnable
негорюче сміття	моенай гомі	もえないごみ	non-burnable

У японських школах відведе но час на те, щоб учні гуртом прибрали класні кімнати, яки ми користуються. Визначають ся чергові, розподіляються завдання по прибиранню тих чи інших місць.		日本の学校では、 自分たちで使う場 所を、みんなで協 力してきれいにす る清掃の時間があ ります。当番を決 めて、色々な場所 を分担します。	At Japanese schools, we all have time to work together to clean the places we use. Decide on a duty and share various places.
Замітають підлогу віником, м иють ганчіркою, викидають с міття.		床をほうきではい たり、ぞうきんで ふいたり、取った ごみを捨てたりし ます。	Broom the floor, wipe it with a elephant, and throw away the trash you've taken.

Xbckf	cardinal numbers		
数	ウクライナ語	В и м о в а	英語
0	нуль	зеро	zero
1	один	ічі	one
2	два	ні	two
3	три	сан	three
4	чотири	ші, йон	four
5	п'ять	го	five
6	шість	року	six
7	сім	щі, нана	seven
8	вісім	хачі	eight
9	дев'ять	кю	nine
10	десять	джю	ten
11	одинадцять	джю ічі	eleven
12	дванадцять	джю ні	twelve
13	тринадцять	джю сан	thirteen
14	чотирнадцять	джю йон	fourteen
15	п'ятнадцять	джю го	fifteen
16	шістнадцять	джю року	sixteen
17	сімнадцять	джю нана	seventeen
18	вісімнадцять	джю хачі	eighteen
19	дев'ятнадцять	джю кю	nineteen
20	двадцять	ніджю	twenty
21	двадцять один	ніджю ічі	twentyone
30	тридцять	санджю	thirty
40	сорок	йонджю	forty
50	п'ятдесят	годжю	fifty
60	шістдесят	рокуджю	sixty
70	сімдесят	нанаджю	seventy
80	вісімдесят	хачіджю	eighty
90	дев'яносто	кюджю	ninety
100	сто	хяку	one hundred
101	сто один	хяку ічі	one hundred one
111	сто одинадцять	хяку джю ічі	one hundred eleven
321	триста двадцять оди н	санб'яку ніджю ічі	three hundred twenty-one

Порядкові числівники		ordinal numbers
~ 番目	ウクライナ語	英語
0	нульовий	zero
1	перший	first
2	другий	second
3	третій	third
4	четвертий	fourth
5	п'ятий	fifth
6	шостий	sixth
7	сьомий	seventh
8	восьмий	eighth
9	дев'ятий	ninth
10	десятий	tenth

身のまわりのことば

< 色 >

ウクライナ語	Вимова	日本語		英語
колір	іро	いろ	< 色 >	color
чорний	куро	くろ	黒	black
синій	ао	あお	青	blue
блакитний	скай бру	すかいぶるー	スカイ ブルー	sky blue
світло-блакитний	райто бру	らいとぶるー	ライト ブルー	light blue
коричневий	чяйро	ちゃいろ	茶	brown
зелений	мідорі	みどり	緑	green
фіолетовий	мурасакі	むらさき	むらさき	purple
червоний	ака	あか	赤	red
жовтий	кійро	きいろ	黄色	yellow
білий	шіро	しろ	白	white

身のまわりのことば

< 天気 >

ウクライナ語	Вимова	日本語		英語
погода	тенкі	てんき	< 天気 >	weather
ясно	харе но	はれの	晴れの	clear
хмарно	кумотта	くもった	曇った	cloudy
дощовий	аме но	あめの	雨の	rainy
сніжний	юкі но	ゆきの	雪の	snowy
спекотний	ацуй	あつい	暑い	hot
теплий	ататакай	あたたかい	温かい	warm
прохолодний	хін'ярі	ひんやり	ひんやり	cool
холодний	самуй	さむい	寒い	cold

身のまわりのことば < 日・曜日 >

ウクライナ語	Вимова	日本語	英語
день	хі	日・曜日	day
сьогодні	кьо	今日	today
завтра	ашьта	明日	tomorrow
вчора	кіноо	きのう	yesterday
післязавтра	асатте	あさって	the day after tomorrow
позавчора	ототой	おととい	the day before yesterday
неділя	нічийобі	日曜日	Sunday
понеділок	гецуйобі	月曜日	Monday
вівторок	кайобі	火曜日	Tuesday
середа	суййобі	水曜日	Wednesday
четвер	мокуйобі	木曜日	Thursday
п'ятниця	кінйобі	金曜日	Friday
субота	дойобі	土曜日	Saturday

身のまわりのことば < 月 >

ウクライナ語	Вимова	日本語	英語
місяць	цкі	< 月 >	month
січень	ічігацу	1 月	January
лютий	нігацу	2 月	February
березень	сангацу	3 月	March
квітень	шігацу	4 月	April
травень	гогацу	5 月	May
червень	рокугацу	6 月	June
липень	щігацу	7 月	July
серпень	хачігацу	8 月	August
вересень	кугацу	9 月	September
жовтень	джюгацу	10月	October
листопад	джюічігацу	11月	November
грудень	джюнігацу	12月	December

身のまわりのことば

<からだ>

ウクライナ語	В и м о в а	日本語	英語
тіло	карада	からだ	body
голова	атама	頭	head
волосся	каміноке	かみの毛	hair
обличчя	као	顔	face
вухо	мімі	耳	ear
око	ме	目	eye
ніс	хана	鼻	nose
рот	кучі	口	mouth
шия	кубі	首	neck
плече	ката	かた	shoulder
грудна клітка	муне	むね	chest
шлунок	і	胃	stomach
поперек	коші	腰	waist
сідниці	ошірі	おしり	bottom
рука	уде	腕	arm
лікоть	хіджі	ひじ	elbow
рука (долоня)	те	手	hand
пальці рук	те но юбі	手のゆび	finger
коліно	хідза	ひざ	knee
нога	аші	あし (足首から上)	leg
стопа	аші кубі	足 (足首から下)	foot
п'ятка	какато	かかと	heel
носок (ноги)	цумасакі	つま先	toe
пальці ніг	аші но юбі	足のゆび	toes

To children's guardians

-Guide for foreign students to start school-

Procedures for Entering Japanese Schools

From Ministry of education:the school attendance guidebook for foreign children (outline of the school attendance guidebook)

До опікунів дітей

-Посібник для іноземних учнів для вступу до школи-

Порядок вступу до японських шкіл

Міністерство освіти:

З посібника з відвідування школи для дітей-іноземців (короткий зміст посібника з відвідування школи) тощо.

【Japanese Elementary and Secondary Education】

Japanese public elementary and secondary schools accept foreign children free of charge if they wish to enter them, and the opportunity of receiving the same education as Japanese students is guaranteed to foreign children.

【Японська початкова та середня освіта】

Японські державні початкові та середні школи безкоштовно приймають дітей-іноземців, якщо вони бажають до них вступити. Іноземним дітям гарантується можливість отримати таку ж освіту, як і японські учні.

● The term of elementary and secondary school

Children enter elementary school (shougakkou) in the April following their 6th birthday and study there for six years, After graduating from elementary school, students enter junior high school (chuugakkou) for a further three years.

● Термін початкової та середньої школи

Діти вступають до початкової школи (shougakkou / шьогакко) у квітні після свого 6-річчя і навчаються в ній протягом шести років. Після закінчення початкової школи, учні вступають до молодшої середньої школи (chuugakkou / чюгакко) ще на три роки.

● Tuition and Textbooks

Tuition of public elementary and secondary school is free. Textbooks used in elementary and junior high schools are free of charge. However, you have to pay as to the cost of school lunch and school supplies every month

● Плата за навчання та підручники

Навчання в державній початковій та середній школі безкоштовне. Підручники, які використовуються в початковій та молодшій середній школі, надаються безкоштовно. Однак опікуни повинні оплачувати вартість шкільного обіду та шкільного приладдя щомісяця.

● Financial Assistance

Financial assistance can be received from the board of education of cities, towns or villages for school supplies and school lunches, if it is determined that there is a need for this

● Фінансова допомога

Грошову допомогу можна отримати від управління освіти міст, селищ, сіл на шкільне приладдя та шкільні обіди, якщо буде встановлено, що в цьому є потреба.

● School Subjects

In elementary school, pupils study Japanese (kokugo), social studies (shakai), arithmetic (sansuu), science (rika), life studies (seikatsu), music (ongaku), drawing and crafts (zuga kousaku), home economics (katei) and physical education (taiiku). Other subjects such as moral education (doutoku), special activities and integrated studies are also taught. In junior high school, students study Japanese (kokugo), social studies (shakai), mathematics (suugaku), science (rika), music (ongaku), art (bijutsu), physical education (taiiku), technical arts and home economics (gijutsu katei) and foreign languages (gaikokugo-usually English), etc. Students also study moral education, special activities, and integrated studies.

● Шкільні предмети

У початковій школі учні вивчають японську мову (кокуго), суспільствознавство (сякай), арифметику (сансу), природознавство (ріка), життєве середовище (сейкацу), музику (онгаку), малювання та ремесла (дзугакосаку), домашнє господарство (катей), фізкультуру (тайіку) та інші предмети, такі як моральне виховання (дотоку). Викладаються також спеціальні заняття та інтегроване навчання.

У молодшій середній школі учні вивчають японську мову (кокуго), суспільствознавство (сякай), математику (сугаку), природничі науки (ріка), музику (онгаку), мистецтво (біджюцу), фізкультуру (тайіку), технології та домашнє господарство (гіджюцу катей), іноземні мови (гайкокуго-зазвичай англійська) тощо. Учні також вивчають моральне виховання, спеціальні заходи та інтегровані дослідження.

【Admission Procedure of entering public elementary and secondary school】

- 1 Parents/guardians need to go to the alien registration counter to submit a moving-in notification to the municipal office of the municipality where they will move into, and then inform the municipal office and the Board of Education that they want their child to enter the elementary school or junior high school (middle school). "I'd like to put our child in school, please do the procedure."
- 2 Decide the school and do the procedure.
(Children's grades are usually determined by their age.)
- 3 Parents/guardians should go to the school with their child/children to discuss the prospective course of their child's school life with the teachers.
"At a board of education we did the procedures and we are told to put our child in this school. Please do the admission procedure."

【 Процедура вступу до публічних початкових та середніх шкіл 】

- 1 Батьки/опікуни повинні звернутися до муніципалітету за місцем проживання, подати повідомлення про переїзд, і повідомити муніципальне управління та раду освіти у тому ж муніципалітеті, що вони хочуть, щоб їхня дитина вступила до початкової або молодшої середньої школи.

«Я хотів би віддати нашу дитину до школи, будь ласка, виконайте процедуру».

Кодомо о гакко ні нюгаку сасетай ноде, тецудзукі о онегай шімас.

- 2 Визначте школу і виконайте процедуру. (Дитина піде у той клас, до якого вона належить за віком.)
- 3 Батьки/опікуни повинні йти до школи зі своєю дитиною/дітьми, щоб обговорити з вчителями майбутній перебіг шкільного життя своєї дитини.

«У раді освіти ми провели процедури, і нам сказали віддати нашу дитину в цю школу. Будь ласка, проведіть процедуру прийому».

Кьоіку іінкай де тецудзукі о шьте, кочіра но гакко ні нюгаку суру кото ні натта ноде, ньюгаку тецудзукі о онегай шімас.

kyu sho ku きゅうしょく 給食

● Various courses after graduation from secondary school

In Japan, many students who graduate from Lower

Secondary Schools go on to Upper Secondary Schools. Some students go on to Colleges of Technology, Specialized Training College General Courses, Specialized Training College Upper Secondary Courses or get job.

● Вибір курсу після закінчення молодшої середньої школи

В Японії багато студентів, які закінчують молодшу середню школу, вступають до старших середніх шкіл. Деякі студенти навчаються в технологічних коледжах, на загальних курсах спеціалізованого навчального коледжу, на курсах старшої середньої освіти в спеціалізованому навчальному коледжі або влаштовуються на роботу.

● School Lunch

- Lunch will be served at noon. You can eat with everyone in the classroom.
- Preparation and tidying up will be done by the children on duty. The duty uses a mask and a lab coat at school.

☆ Allergies • If you have any religions that you cannot eat, please consult the school.

(For things you eat for the first time, please consult with the school before eating.)

● Шкільний обід

- Обід подають опівдні. Учні їдять усі разом у класі.
- Підготовкою та прибиранням займаються чергові. Черговий має одягати маску та шкільний кухарський халат.

☆ Якщо у вас алергія або ви не можете їсти певні продукти з релігійних причин, зверніться до школи.

(Також повідомте школі, якщо якийсь продукт ви будете їсте вперше.)

★ Please do not fail to tell the following to the class teacher:

- Contactable phone number (cell phone, job site, etc.)
- Change of the home phone number, cell phone number, job site, and home address
- Determination to move to a new address or go back to the home country
- Parents must let the class teacher know about the student's absence or arriving late.

(In Japan, students go to school unless they are sick or have special events to participate in, such as ceremonial occasions etc)

Ex. My child is not going to school. (yasumimasu)

★ Будь ласка, не забудьте повідомити класному керівнику наступне:

- Контактний номер телефону (мобільний телефон, телефон по місцю роботи тощо)
- Якщо ви змінили номер домашнього телефону, мобільного телефону, місце роботи або домашню адресу
- Рішення переїхати на нову адресу або повернутися до рідної країни
- Батьки повинні повідомити класного керівника про відсутність або запізнення учня.

(У Японії учні ходять до школи, якщо вони не хворі або не мають брати участь у спеціальних подіях, наприклад урочистих подіях тощо)

«Моя дитина не прийде до школи. (Пропустить школу)»

Ваташі но кодомо ва гакко ні ікімасен. (Ясумімас)

● Cleaning :

Children clean the school every day. Divide into groups and clean classrooms, corridors and stairs.

One of the important educational activities is to work together to clean up the places we use.

● Прибирання:

Діти щодня прибирають школу.

соджі so ji そうじ 掃除

Діляться на групи та прибирають класи, коридори та сходи.

Спільна робота дітей по прибиранню місць, якими вони користуються, - це важливий освітній захід.

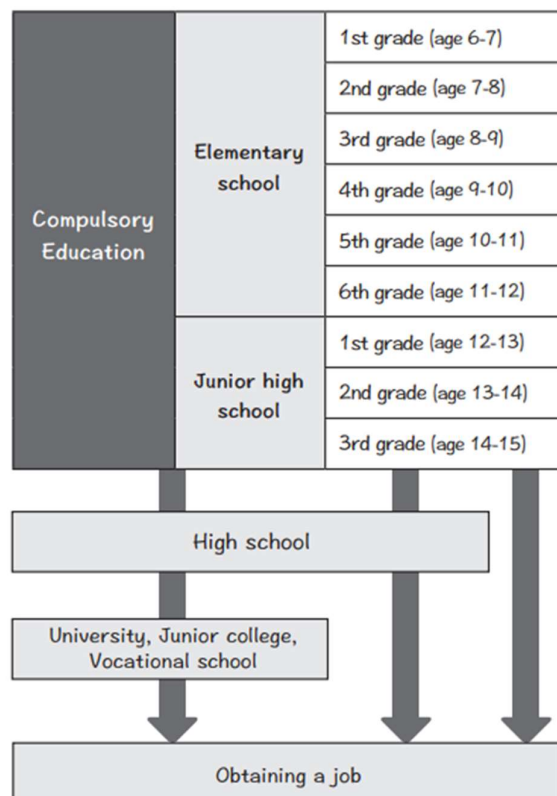
PTA Activity

There is a group called the PTA that consists of parents/guardians and teachers. This group offers activities such as "Safety Guidance for Travelling to and from School", etc. The parents' active participation is desirable

Діяльність батьківського комітету

У батьківський комітет входять батьки/опікуни та вчителі. Комітет організує і виконує різні заходи, наприклад заходи з безпеки під час подорожі до школи та зі школи тощо. Бажана активна участь батьків.

Educational system

教育システム(kyoiku shisutemu / кьоіку шістему)

Educational system

Освітня система

義務教育(gimu kyōiku / гіму кьоіку)

Compulsory Education

Обов'язкова освіта (1й - 9й класи)

小学校(sho-gakkou / шьогакко)

Elementary School

Початкова школа (1й – 6й класи)

中学校(chu-gakkou / чюгакко)

Junior high School

Молодша середня школа (7й – 9й класи)

高等学校(koutou-gakkou / кото гаккоб коко)

High School

Старша школа (10й – 12й класи)

大学(daigaku / дайгаку)

University

Університет

гакко gakkou がっこう 学校

お子さんを持つ保護者の皆様

外国人のための就学ガイド

～日本の学校への入学手続きについて～

文部科学省

外国人児童生徒のための就学ガイドブック（就学ガイドブックの概要）など から

【日本の小学校・中学校について】

外国人の子供も、公立の小学校・中学校への入学を希望する場合は、日本人児童生徒と同様に無償で受け入れており、日本人と同一の教育を受ける機会を保障しています。

●小学校・中学校の就学期間について

日本では、小学校は満6歳を過ぎた最初の4月から入学することができ、6年間の教育を受けます。小学校を卒業すると中学校に入学することができ、3年間の教育を受けます

●授業料、教科書について

公立の小学校・中学校の授業料は無償です。また、小学校・中学校の教科書は、無償で配布されます。なお、給食費・学年費等は、毎月支払うこととなります

●就学援助について

経済的理由により、小学校・中学校への就学が難しいと、市町村の教育委員会から認められた場合、学用品の購入費や給食費への援助を受けることができます。

●学校で学ぶ教科

小学校では、国語、社会、算数、理科、生活、音楽、図画工作、家庭及び体育の各教科、道徳、特別活動及び総合的な学習の時間について学びます。

中学校では、国語、社会、数学、理科、音楽、美術、保健体育、技術・家庭及び外国語（原則として英語）などの各教科、道徳、特別活動及び総合的な学習の時間について学びます。

【公立の小学校・中学校への入学手続の流れ】

- 1 保護者は、初めに居住する市区町村役場で転入届を申請し、その窓口と教育委員会に、子供の小学校、中学校への入学の希望を伝えてください。「子供を学校に入学させたいので、手続きをお願いします。
- 2 入学する学校を決めて、手続きをします。（原則として、子供の年齢相当の学年に編入されます。
- 3 保護者は、子供と一緒に入学する学校へ行ってください。そこで、先生と今後の学校生活について話し合ってください。「教育委員会で手続きをして、こちらの学校に入学することになったので、入学手続きをお願いします。

中学校卒業後の進路

日本では、中学校を卒業した生徒の多くは高等学校に進学します。また、高等専門学校や専修学校一般・高等課程に進学する人や、就職する人もいます。

●給食

- ・お昼に給食が出ます。教室でみんなと一緒に食べます。
 - ・準備と片づけは給食当番の子どもが順番でします。当番はマスクと学校にある白衣を使います。
- ☆アレルギー ・ 宗教などで、食べられないものがあるときは、学校に相談してください。
(初めて食べるものなども、食べる前に学校に相談をしてください。)

★クラスの先生に必ず次のことを伝えてください。

- ・連絡可能な電話番号(携帯電話、現場等)
 - ・自宅の電話番号、携帯電話番号、勤務地、自宅の住所の変更
 - ・新しい住所に引っ越すか、母国に帰るかの決定
 - ・保護者は、クラスの先生に生徒の不在または遅れて到着したことを知らせなければなりません。
(日本では、病気や儀式などの特別なイベントがない限り、生徒は学校に通います)
- 私の子供は学校に行きません。(やすみます)

清掃：

子どもたちは、毎日学校の中をそうじします。
グループに分かれて、教室や廊下や階段などをきれいにします。
自分たちが使う場所を、みんなで協力してきれいにすることも、大切な教育活動のひとつです。

PTA 活動

学校には「PTA」という保護者と先生の会があり、保護者と先生が協力し合って「登下校時の安全指導」などの活動を行っています。保護者の積極的な参加が望まれます。

公益財団法人 海外子女教育振興財団